

174/1968 Sb.

ZÁKON

ze dne 20.prosince 1968

o státním odborném dozoru nad bezpečností práce

Změna: 575/1990 Sb.
Změna: 159/1992 Sb.
Změna: 47/1994 Sb.
Změna: 71/2000 Sb.
Změna: 124/2000 Sb.
Změna: 151/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 253/2005 Sb.
Změna: 189/2008 Sb.
Změna: 223/2009 Sb.
Změna: 341/2011 Sb.

nadpis vypuštěn

§ 1

Státní odborný dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení vykonávají organizace státního odborného dozoru zřízené výhradně k tomuto účelu Ministerstvem práce a sociálních věcí.¹⁾ Je-li zřízeno více organizací státního odborného dozoru, vymezí jejich působnost Ministerstvo práce a sociálních věcí při jejich zřízení.

§ 2

Organizace státního odborného dozoru jsou podřízeny Státnímu úřadu inspekce práce. Ministr práce a sociálních věcí jmenuje a odvolává ředitele organizací státního odborného dozoru.

nadpis vypuštěn

§ 3

(1) Působnost organizací státního odborného dozoru se vztahuje na všechny právnické osoby (dále jen "organizace") a na fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost, pokud jde o provozování této činnosti, (dále jen "podnikající fyzické osoby").

(2) Působnost organizací státního odborného dozoru se nevztahuje

- a) na činnost, pracoviště a technická zařízení podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů státní báňské správy,
- b) na technická zařízení, podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů na úseku obrany, dopravy a informatiky, na objekty, s nimiž je příslušné hospodařit Ministerstvo vnitra, organizační složka státu, která je zřízena k plnění úkolů Ministerstva vnitra, nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů a na technická zařízení podléhající podle zvláštního právního předpisu dozoru Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,
- c) na technická zařízení, před jejich uvedením na trh, jsou-li stanovená k posuzování shody podle zvláštního zákona,^{1b)} pokud nařízení vlády, vydané k jeho provedení, nestanoví jinak.

§ 4

zrušen

§ 5

zrušen

§ 6

zrušen

§ 6a

(1) Organizace státního odborného dozoru podle § 1 při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení

- a) podávají odborná a závazná stanoviska o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi vyhrazených technických zařízení splněny požadavky bezpečnosti technických zařízení,

- b) ve stanovených případech provádějí prohlídky, řídí a vyhodnocují zkoušky, kterými osvědčují, zda vyhrazená technická zařízení a materiály použité k jejich zhotovení splňují požadavky předpisů o zajištění bezpečnosti technických zařízení; ve stanovených případech potvrzují úspěšné výsledky zkoušek,
- c) ve stanovených případech prověřují odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a vydávají jim k tomu oprávnění,
- d) prověřují odbornou způsobilost fyzických osob ke zkouškám, revizím, opravám, montážím nebo obsluze vyhrazených technických zařízení a vydávají jim o tom osvědčení.

(2) Pověření pracovníci organizace státního odborného dozoru jsou oprávněni vstupovat do prostoru organizací a provozních prostor podnikajících fyzických osob za účelem provedení dozoru a k jeho provedení vyžadovat potřebné doklady, informace a vytvoření podmínek.

(3) Organizace státního odborného dozoru provádějí činnosti podle odstavce 1 za poplatky stanovené prováděcím předpisem vydaným Ministerstvem práce a sociálních věcí po dohodě s Ministerstvem financí.

(4) Oprávnění k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny podle odstavce 3 vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb^{1c)}.

§ 6b

(1) Vyhrazenými technickými zařízeními jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají dozoru podle tohoto zákona. Jsou to technická zařízení tlaková, zdvihací, elektrická a plynová.

(2) Podle stupně nebezpečnosti se vyhrazená technická zařízení zařazují do tříd, popřípadě skupin a stanoví se způsob prověřování odborné způsobilosti organizací, podnikajících fyzických osob a fyzických osob k činnostem na těchto zařízeních.

§ 6c

(1) Organizace a podnikající fyzické osoby

- a) zajistí při uvádění do provozu a při provozování vyhrazených technických zařízení bezpečnostní opatření a provedení prohlídek, revizí a zkoušek ve stanovených případech; při výrobě vyhrazených tlakových zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona,^{1b)}
- b) mohou montovat, opravovat, provádět revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, plnit nádoby plyny a vyrábět vyhrazená tlaková zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona,^{1b)} jen pokud jsou odborně způsobilé a jsou držiteli oprávnění podle § 6a odst. 1 písm. c),
- c) zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáž nebo obsluhu vyhrazených technických zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé, a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení.

(2) Předpoklady odborné způsobilosti organizací a podnikajících fyzických osob jsou potřebné technické vybavení a odborná způsobilost jejich pracovníků.

(3) Předpoklady odborné způsobilosti fyzických osob podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) dosažení věku 18 let,
- b) zdravotní způsobilost podle zvláštních předpisů,⁶⁾
- c) předepsaná kvalifikace,
- d) doba praxe v oboru,
- e) osvědčení podle § 6a odst. 1 písm. d), provádějí-li revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, opravy, montáž vyhrazených plynových zařízení 1. třídy nebo obsluhu vyhrazených tlakových zařízení - kotlů.

(4) Osvědčení k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydané organizací státního odborného dozoru má platnost pět let ode dne vydání.

(5) Při uznávání odborné kvalifikace podle odstavce 1 písm. c), kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace^{5a)}. Uznávacím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, Ministerstvo práce a sociálních věcí její odbornou kvalifikaci ověří^{5b)}.

nadpis vypuštěn

§ 7

Organizace státního odborného dozoru spolupracují s příslušnými odborovými a ústředními odborovými orgány, s příslušnými družstevními orgány a organizacemi družstev, s organizacemi zaměstnavatelů a živnostenskými společenstvy, s příslušnými ústředními, místními a ostatními orgány státní správy a informují je o opatřeních k odstranění závad zjištěných při své činnosti. Všechny tyto orgány a organizace jsou povinny poskytovat organizacím státního odborného dozoru na požádání podklady a informace potřebné pro výkon tohoto dozoru.

§ 7a

(1) Pracovníci organizací státního odborného dozoru jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem činnosti podle tohoto zákona, a před vstupem do prostorů organizací a provozních prostorů podnikajících fyzických osob informovat provozovatele.

(2) Za škodu způsobenou pracovníky uvedenými v odstavci 1 při činnosti podle tohoto zákona odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

§ 7b

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhláškou

- a) stanoví, která technická zařízení v působnosti orgánů a organizací státního odborného dozoru (§ 3) se považují za vyhrazená, a zároveň určí jejich zařazení do tříd, popřípadě skupin,
- b) stanoví bližší podmínky kladené na vyhrazená technická zařízení, pokud jde o úroveň jejich bezpečnosti, umístění, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a provozní dokumentaci,
- c) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob z hlediska potřebného technického vybavení a odborné způsobilosti jejich pracovníků a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti,
- d) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost fyzických osob z hlediska předepsané kvalifikace a doby odborné praxe v oboru a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti.

(2) Oprávnění Ministerstva práce a sociálních věcí stanovit vyhláškou podle odstavce 1 bližší podmínky kladené na bezpečnost vyhrazených technických zařízení podle § 6b před jejich uvedením na trh lze použít, jen nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona.^{1b)}

§ 7c

zrušen

§ 8

(1) Zrušují se:

a) ustanovení § 13 a 14 zákona č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), ve znění zákona č. 64/1962 Sb.,

b) vládní nařízení č. 53/1952 Sb., o zajištění bezpečnosti a hospodárnosti provozu některých technických zařízení,

c) vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 114/1962 Sb., o státním odborném dozoru nad technickým stavem strojů používaných v zemědělství a nad bezpečností a ochranou zdraví při práci s těmito stroji.

(2) Působnost orgánů na úseku dozoru nad bezpečností práce a technických zařízení, vykonávaná dosud podle předpisů uvedených v odstavci 1, přechází na orgány zřízené podle tohoto zákona.

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1969.

Svoboda v. r.

Smrkovský v. r.

Ing. Černík v. r.

**Příl.
zrušena**

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 223/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

1) § 31 zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. 579/1991 Sb., zákona České národní rady č. 166/1992 Sb., zákona České národní rady č. 321/1992 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona č. 189/1993 Sb.

1b) § 12 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb.

1c) Zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

5) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

5a) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

5b) § 36b zákona č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6) § 6 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (registrována v částce 2/1968 Sb.), ve znění pozdějších předpisů.